

Овдієнко М.Є.

*здобувачка кафедри цифрових технологій та проєктно аналітичних рішень
Технічний університет «Метінвестполітехніка»,
Запоріжжя, Україна*

**Науковий керівник: Якименко-Терещенко Н.В.
доктор економічних наук, професор**

ІНТЕГРАЦІЯ ESG-ПОКАЗНИКІВ У СИСТЕМУ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасна парадигма управління підприємством дедалі більшою мірою орієнтована на принципи сталого розвитку, відповідальності та прозорості. У цих умовах ESG-підхід (Environmental, Social, Governance) стає ключовим напрямом еволюції фінансового аналізу. Якщо традиційно фінансова аналітика фокусувалася на оцінці прибутковості, ліквідності й структури капіталу, то сьогодні вона охоплює також екологічні, соціальні та управлінські фактори, які безпосередньо впливають на довгострокову вартість і стійкість бізнесу.

Згідно з дослідженнями OECD (2025) [1], інтеграція ESG-показників у фінансову аналітику дозволяє не лише оцінити репутаційні та операційні ризики, а й підвищити інвестиційну привабливість компаній. У сучасних моделях фінансової діагностики ESG-компоненти виступають додатковими вимірами результативності поряд із фінансовими показниками. Зокрема, у міжнародній практиці формується концепція Integrated Reporting (*IR*), що поєднує фінансову та нефінансову звітність, забезпечуючи цілісне уявлення про ефективність підприємства. Основна мета інтегрованого звіту – пояснити постачальникам фінансового капіталу, як організація створює, зберігає або зменшує цінність з часом. Пропонуючи цілісне уявлення про стратегію, ефективність та активи організації, *IR* дозволяє зацікавленим сторонам зрозуміти, як створюється цінність у короткостроковій, середньостроковій та довгостроковій перспективі. Такий комплексний підхід гарантує, що всі аспекти бізнесу, від фінансового капіталу до соціального та екологічного впливу, враховуються в описі [2]. Експертами Deloitte визначено основну проблему сучасного бізнесу – фрагментарність і розрізненість звітності, коли екологічні, соціальні та управлінські (ESG) аспекти подаються окремо від фінансових результатів, що ускладнює розуміння реальної стійкості компаній. Тому інтегрована звітність пропонується як шлях до подолання цього розриву шляхом впровадження «integrated thinking» – концепції, яка забезпечує взаємозв'язок між стратегічними цілями, бізнес-моделлю, ризиками, фінансовими результатами й соціально-екологічними факторами. В [2] експерти Deloitte підкреслюють, що інтегрована звітність є універсальним та адаптивним інструментом майбутнього, який забезпечує узгодженість фінансових і нефінансових даних; підвищує якість управлінських рішень; зміцнює довіру стейкхолдерів; формує довгострокову вартість бізнесу.

Інтегрована звітність виступає стратегічним інструментом трансформації корпоративного управління, сприяє переходу від ізольованих форм звіту до системного бачення сталого розвитку та є основою для формування нової моделі фінансової аналітики – “value creation reporting”, орієнтованої на довіру, прозорість і сталість бізнесу.

Отж, екологічний компонент (E) ESG-підходу охоплює показники викидів CO₂, споживання енергії, управління відходами, інвестицій у «зелені» технології, а також рівень енергоефективності. Ці фактори впливають на структуру витрат і потенційні регуляторні ризики, тому їх аналіз стає частиною системи управління фінансовими ризиками. Соціальний компонент (S) відображає вплив підприємства на працівників, громаду та споживачів: дотримання трудових прав, безпечні умови праці, розвиток людського капіталу, інклюзивність і корпоративну етику. Управлінський компонент (G) оцінює ефективність корпоративного управління, прозорість фінансової звітності, антикорупційні практики, незалежність ради директорів та взаємодію зі стейкхолдерами.

Впровадження ESG-аналітики у фінансову систему підприємства потребує модифікації інструментарію традиційного аналізу. Зокрема, у межах системи Balanced Scorecard доцільно додавати нефінансові показники сталого розвитку, такі як Sustainability Index, ESG Score, Environmental Cost Ratio, що дозволяє оцінювати ефективність не лише за результатами діяльності, а й за її впливом на навколишнє середовище й суспільство. Важливою перевагою інтеграції ESG у фінансовий аналіз є покращення прогнозування ризиків і можливість виявлення довгострокових тенденцій, що не проявляються у короткостроковій фінансовій звітності. Алгоритми штучного інтелекту та машинного навчання (AI/ML) активно застосовуються для обробки нефінансових даних, автоматичного ранжування підприємств за рівнем ESG-зрілості, а також для створення прогностичних моделей впливу ESG-факторів на капіталізацію.

В українському контексті інтеграція ESG-показників має стратегічне значення у процесі післявоєнного відновлення економіки та залучення інвестицій. Підприємства, які формують ESG-звітність, отримують конкурентну перевагу у співпраці з транснаціональними партнерами, підвищують кредитний рейтинг та довіру з боку інвесторів.

Список використаних джерел:

1. Behind ESG ratings Unpacking sustainability metrics. 2025: OECD. URL: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2025/02/behind-esg-ratings_4591b8bb/3f055f0c-en.pdf
2. Hoffman M. Integrated reporting: an urgent need and opportunity for transformation 2022. URL: <https://www.deloitte.com/southeast-asia/en/services/audit-assurance/perspectives/integrated-reporting.html>